

synes at have mindre Udgang til at fremtræde, hvortil kommer, at Geheimarchivet giver flere af Fædrelandets Histories særlige Dyrkere Udgang til nogen Løn. Det tør dog ikke lades ubemærket, deels at allerede Universitetsfundatsen af 1788 tillagde Historien to Professorer, og at det tredje væsentlig skylder sin Oprindelse til det Legat, som Fr. Rostgaard skænkede Universitetet til et Professorat for nordiske Opsager og Historie, deels at i ethvert Tilfælde Inddragelsen af det ene historiske Professurat (hvis stadig Besættelse, vi indrømme, ikke altid turde ansees nødvendigt) ved indtrædende Vacance under de nuværende Personal-Forhold, for ikke at føre til Ubilighed, turde kræve extraordinair Erstatning, hvorved i den nærmeste Tid det practiske Resultat vilde blive Lidet eller Intet. Den Betydning og Udvikelse, som Ethnographien i den senere Tid har vundet, tør heller ikke herved lades ude af Betragtningen. Overhovedet vil ogsaa i det philosophiske Facultet enkelte mulige Indsænkninger — og Comiteen veed i de normerede Professorer ikke at paapege Andet, end hvad her er nævnt — ledsages af Krav paa Udvikelse.

En eiendommelig Stilling indtage de tre nu ansatte Docenter i de nyere Sprog. Conistorium antog i 1844, at ogsaa de nyere vesteuropæiske Sprog og Litteraturer, classiviis forbundne efter deres Slægtsskab, havde Krav paa at ansees for selvstændige akademiske Videnskabsfag, og foreslog derfor Oprettelsen af to Professorer af lige Ret med de øvrige, eet i de romanske og eet i de germaniske Sprog og Litteraturer, hvad Universitets-Directionen dog ikke sandt saa paatrængende, at den under de daværende Forhold vilde andrage paa Oprettelsen af disse Professorer; derimod antog den, at det ikke var nødvendigt for Universitetet at holde Docenter til den practiske Undervisning i de nyere Sprog, hvorfor den ikke skjænnede, at det kunde have nogen Betænkelighed at ophæve de tidligere deri normerede Lectorater, hvilke dog maatte bibeholdes for Fransk og Tydsk, saalænge Examen artium bestod. Ved Normalreglementet af 1844 fulgtes den af det philosophiske Facultet anbefalede

Middelvei, idet de tre Docentpladser bibeholdtes med en Løn, der for alle tre ikke maatte beløbe sig til mere end 2,400 Rd., en Løn, hvorved nærmest maa antages at være tænkt paa blot practiske Sproglærere, medens man dog senere stadig har bestræbt sig for at faae Pladserne besatte med Mænd, der tilfredsstille højere videnskabelige Fordringer. Noget af nærværende Comitees Medlemmer antage, at man, naar Universitetets oeconomicke Forhold tillod det, burde optage og udføre Forslaget om Oprettelsen af to normerede Professorer i nyere Sprog og Litteratur, saa at man kun, indtil Muligheden herfor var indtraadt, vedligeholdt den nuværende Indretning. De øvrige Medlemmer derimod have, uden Hensyn til den oeconomicke Bænkkelighed, Betænkelighed ved at foreslaae Oprettelsen af normerede Professorer i disse Fag, fordi de ikke troe, at det speciellere og grundigere philologiske Studium af de to Grupper af de nyere vesteuropæiske Sprog hører til den for vort Universitet stadig nødvendige Kreds af Fag, og ikke antage, at slige Pladser ville faae en varig Betydning og danne en Skole, medens de ved den almindelige Form af Sysselsættelse med levende Sprog og samtidige Litteraturer savne det, der constituerer og begrænses et Professorat.

Naar Comiteen saaledes ikke kan gjøre noget bestemt Forslag til saadan Indsænkning i Universitetets Lærerpersonale, der medfører en virkelig og snarlig indtrædende Besparelse, bliver det at overveie, hvorvidt og paa hvilken Maade der bedst, uden saadan Udgift, med de til Raadighed værende Midler kan opnaaes den absolut nødvendige Forbedring i Lærernes Kaar, og, forsaavidt det i sig selv Uønskelige og Billige ikke i sin Heelhed kan opnaaes, maa der om muligt sørges for, at Forbedringen indtræder i stærkest Forhold der, hvor Trangen til den er størst, nemlig paa de laveste Lønningsstrin. Der maa fremfor alt stræbes hen til, at ikke Universitetslæreren i det første Lids-Affnit af hans Virksomhed forkædes og taber Mod og Lyst ved, naar han i rimelig Tid har begyndt et Familieliv, at trykkes af Næringsførg og Gjæld eller ved dog at